

TÉZISFÜZET

gyergyák jános
építőművész dla disszertáció
pte breuer marcell doktori iskola
2011

TARTALOM

cím:

VÁROSOK BELSŐ PERIFÉRIÁI

TÉZIS I.
A TUDATOS, KÖRNYEZETÉRE
VÁLASZOLÓ, ÉRTÉKEIT HASZNÁLÓ
INGATLANFEJLESZTÉS TOVÁBBI
FEJLESZTÉSEKET INDUKÁLHAT.
oldal_05

TÉZIS II.
GYORS, KÖZÖSSÉGI EREDMÉNYEK
REALIZÁLÁSAHOZ IDEIGLENES
ÉPÍTÉSZETI BEAVATKOZÁSOK
SZÜKSÉGESEK
oldal_07

PERIFÉRIA A VÁROS SZELÉN

TÉZIS III.
KÖZÖSSÉGI SZÁNDÉK, CSELEKVÉS, CÉL.
MEGFELELŐ MOTIVÁCIÓ MELLETT A
SEGÍTSÉGNYÚJTÁSNAK EGYENSÚLYBAN
KELL LENNIE A HELYIEK TÖREKVÉSEIVEL.
oldal_09

FALU MINT PERIFÉRIA

TÉZIS IV.
AZ FALUSI „INNOVÁCIÓNAK” A
MÚLTBÓL KELL MERÍTENIE HOGY A FALU
ÚJRA FEJLŐDNI TUDJON ÉS ELÉRJE
SAJÁT „MÚLTJÁT”
oldal_11

TÉZIS V.
MINDEN FIZIKAI KÖRNYEZETHEZ
EGY MEGHATÁROZOTT
ÉLETFORMA TARTOZIK.
AZ ÚJ TELEPÜLÉSEK TERVEZÉSÉVEL
EGY IDŐBEN A BEKÖLTÖZŐK
SAJÁTÓSSÁGAINAK, A TÁRSADALOM
JELLEGÉNK ÉS TÁVOLABBI
CÉLJAINAK, MEGFELELŐ ÉLETFORMÁT
IS CÉLSZERŰ MEGHATÁROZNI.
oldal_13

ÖSSZEFOGLALÁS- TÉZISEK

oldal_15

PUBLIKÁCIÓK

oldal_17

FELHASZNÁLT IRODALOM

oldal_19

TÉZIS I.

A TUDATOS, KÖRNYEZETÉRE VÁLASZOZÓ, ÉRTÉKEIT HASZNÁLÓ INGATLANFEJLESZTÉS TOVÁBBI FEJLESZTÉSEKET INDUKÁLHAT.

A településfejlesztés-ingatlanfejlesztés témakörnél kitértem azok hatásainak határaitra.

„A városfejlesztés mindig egy nagyobb területen valósul meg, legkisebb egysége a telektömb. Néha a pontos területe nehezen definiálható míg az ingatlanfejlesztés mindig kisebb, pontosabban meghatározható akcióterületet határol.”

[01] [02]

Megemlítettem, hogy bizonyos giga ingatlan beruházások településfejlesztési értékkel bírnak. Véleményem szerint léptékében kisebb hatásokkal, apróbb méretű ingatlanfejlesztések is tudnak olyan energiát generálni, melyek egy dominó effektust válthatnak ki. Az ilyen beavatkozásoknak pontos felmérésen, környezet analízisen,

társadalom vizsgálaton, pénzügyi tervezésen kell végigmennie, hogy egy értékes, környezetbe illő, annak értékeit felhasználó ingatlanként, épületként jelenjen meg.

Az így megtervezett, a település definícióiból kiinduló, annak minden egyes elemét figyelembe vevő építészeti alkotás jól működhet az adott környezetében, ha a megállapított paraméterek mellett készül el és nem egy sablonmegoldás eredménye.

Az így létrehozott alkotás vélhetően megfelelő működése hasonló irányú és átgondoltság - ha feltételezzük hogy pénz és sikerorientált világunk egy kicsit visszavesz a maga kapzsiságából - projekteket eredményez amik egy „hátrányosabb” területen is élhető kereteket teremtenek egy társadalmilag szegényebb környezetbe.

[01]-Bajnai László előadásai alapján
amit a PTE PMMIK Településmérnök
Msc képzés során hallgattam

[02]-Bajnai László 2007.
Városfejlesztés,
Scolar Kiadó, Budapest

TÉZIS II.

**GYORS, KÖZÖSSÉGI
EREDMÉNYEK
REALIZÁLÁSÁHOZ
IDEIGLENES ÉPÍTÉSZETI
BEAVATKOZÁSOK
SZÜKSÉGESEK**

Bevezető gondolataimban kitértem rá hogy napjaink közterei milyen nagy feladatot viselnek vállukon. A történelem korábbi szakaszaiban nem volt ilyen meghatározó szerepe mint napjainkban. Azonban nincs az a pénz, az gondolati lehetőség mely elég lenne egy - egy terület használatának fokozásához. A terek állandóan változnak, ez köszönhető az igényeknek és a funkcióknak. Ezek alapján nem lehet elégszer hangsúlyozni hogy milyen fontos a megfelelő szintű, élhető közösségi terek kialakítása. Sajnos számos olyan közösségi felület található mely fekvéséből, funkciójából és számos más ok miatt nem működik jól, nem történik társadalmi érintkezés rajta. Az ilyen területek egyszerű, új és nagy értéket hozzáadó lehetősége az ideiglenes beavatkozás mely még nem képzi a városfejlesztések elfogadott fegyvertárát azonban annak gazdasági és társadalmi előnyei nagy hatással lehetnek. Kisbefektetéssel emberek számára vonzó jelenség, mely megmozgatja őket mind testi, mind szellemi értelemben, így könnyen, hamar tudunk eredményt elérni és következtetni vélhetően a sikerre, az újbóli térhasználatra vagy rossz esetben a kudarcra, mely egy újabb, tapasztalatokkal gazdag beavatkozást készíthet elő.

„Nincs az a pénz, az gondolati lehetőség mely elég lenne egy - egy terület használatának fokozásához. A terek állandóan változnak, ez köszönhető az igényeknek és a funkcióknak. „

TÉZIS III.

KÖZÖSSÉGI SZÁNDÉK, CSELEKVÉS, CÉL. MEGFELELŐ MOTIVÁCIÓ MEL- LETT A SEGÍTSÉGNYÚJTÁSNAK EGYENSÚLYBAN KELL LENNIE A HELYIEK TÖREKVESEIVEL.

Az egyre növekvő globalizáció és a mögötte hagyott problémák folyamatosan bővülnek. Az egyik legnagyobb feladatunk a szegregációs területek felszámolása. Ezen területek lakói sok bajjal küszködnek de a legfontosabb az emberek hozzáállása az élethez, a változni akaráshoz. A beavatkozás feladatunk a közösség, minden érintett aktivizálása, meggyőzni a feladat fontosságáról, az ő feladatairól és az ehhez kapcsolódó lehetőségekről. Minden résztvevőnek van felelőssége. A teljes folyamat nem lehet sikeres ha ezeket a felelősségi

szerepkörök nincsenek letisztázva mert így a folyamat alól sokan kibújhatnak. A megfelelő, folyamatos kommunikáció, melyen keresztül a legjobban lehet megfogni az embereket kiemelten fontos.

Bármennyire is segíteni szeretnénk az ilyen helyzetbe került embereknek nem szabad elfelejtenünk hogy a külső segítség mértéke nem haladhatja meg a fejlesztéseknek a helyi emberek által hozzáadott értékét.

TÉZIS IV.

AZ FALUSI „INNOVÁCIÓNAK” A MÚLTBÓL KELL MERÍTENJE HOGY A FALU ÚJRA FEJLŐDNI TUDJON, ÉS ELÉRJE SAJÁT „MÚLTJÁT”^[01]

A falvak ma gazdasági, társadalmi és így ezekhez kapcsolódva építészeti válságban vannak. Léteznek kivételek melyek a hely szelleméből, adottságaiból előnyt tudnak kovácsolni - szuburbia, egyediség: bor - azonban ezek száma kevés.

A ma, de inkább a jövő falvának a múltban sikeres karaktereit kellene újra visszahozni egy egységes, és mindenképpen ösztársadalmi szinten támogatott folyamat mentén.

A társadalmunk folyamatosan változó értékrenddel ma már elért egy olyan szintet ahol a környezete újra fontos kezd lenni, habár ezt a folyamatot a gazdasági nehézségek lassítják.

Véleményem szerint a falunak újra egy öko(logikus) gondolkodást kellene a legnagyobb értékének tartania amire egy város nem képes így a várossal szemben, az ott élő társadalom mely egyre inkább foglalkozik a környezet barát, „földbarát” értékrenddel, politikával és az ahhoz szorosan kapcsolódó építészeti lehetőségekkel több esetben a falut választaná.

A falu így újrászervezhető mind társadalmát, mind gazdaságát, így az építészeti megújulása is megtörténhet.

Ehhez a megfelelő utat nem kell kitalálni, csak fel kell idézni!

////
[01]-A „múlt” ebben az esetben a falu összetett, sikeres gazdálkodását, társadalmi rendszerét és tudatos építészeti formálását takarja.

TÉZIS V.

**MINDEN FIZIKAI KÖRNYEZETHEZ
EGY MEGHATÁROZOTT
ÉLETFORMA TARTOZIK.
AZ ÚJ TELEPÜLÉSEK TERVEZÉ-
SÉVEL EGY IDŐBEN A BEKÖL-
TÖZŐK SAJATOSSÁGAINAK, A
TÁRSADALOM JELLEGÉNEK ÉS
TÁVOLABBI CÉLJAINAK MEG-
FELELŐ ÉLETFORMÁT IS CÉLSZE-
RŰ MEGHATÁROZNI.^[01]**

Az ócsai feladat hasznos-
ságát abban látom hogy
megkísérelte egy olyan tár-
sadalom-építészeti (városépi-
tészeti) kontextusban létre-
hozni az ideális feltételeket
egy településnek a társa-
dalom egy meghatározó
részének, akik már senkire se
számíthatnak, mert a társa-
dalom periferiájára kerültek.
Az összetett gondolkodás új
értékek előtérbe helyezését
is elősegítette. Az ide költö-
ző embereknek életformát
kellett javasolni az elképzelt
fizikai keretek indokolásával.
Ez az együttes gondolkodás,
megfelelő szakemberekkel
közösén a területek, lehető-
ségek ideális, fenntartható
használatához vezethet.

[01]- Kleineisel János egyik gondo-
latának átértelmezése egy kis fino-
mítással

Kleineisel János 1981.
Házak, városok, társadalmak,
Gondolat könyvkiadó, Budapest

ÖSSZEFOGLALÓ TÉZISEKKEK

cím:

TÉZIS I.
**A TUDATOS, KÖRNYEZETÉRE
VÁLASZOLÓ, ÉRTÉKEIT HASZ-
NÁLÓ INGATLANFEJLESZTÉS
TOVÁBBI FEJLESZTÉSEKET IN-
DUKÁLHAT.**
oldal_71

TÉZIS II.
**GYORS KÖZÖSSÉGI EREDMÉ-
NYEK REALIZÁLÁSÁHOZ IDE-
IGLENES ÉPÍTÉSZETI BEAVAT-
KOZÁSOK SZÜKSÉGESEK**
oldal_101

TÉZIS III.
**KÖZÖSSÉGI
SZÁNDÉK, CSELEKVÉS, CÉL.
MEGFELELŐ MOTIVÁCIÓ MEL-
LETT A SEGÍTSÉGNYÚJTÁSNAK
EGYENSÚLYBAN KELL LENNIE
A HELYIEK TÖREKVÉSEIVEL.**
oldal_147

TÉZIS IV.
**AZ FAJUSI „INNOVÁCIÓNAK”
A MÚLTBÓL KELL MERÍTENIE
HOGY A FAJLU ÚJRA FEJLŐD-
NI TUDJON ÉS ELÉRJE SAJÁT
„MÚLTJÁT”**
oldal_179

TÉZIS V.
**MINDEN FIZIKAI KÖRNYEZET-
HEZ EGY MEGHATÁROZOTT
ÉLETFORMA TARTOZIK.
AZ ÚJ TELEPÜLÉSEK TERVEZÉ-
SÉVEL EGY IDŐBEN A BEKÖL-
TŐZŐK SAJÁTOSSÁGAINAK, A
TÁRSADALOM JELLEGÉNK ÉS
TÁVOLABBI CÉLJAINAK MEG-
FELELŐ ÉLETFORMÁT IS CÉL-
SZERŰ MEGHATÁROZNI.**
oldal_201

PUBLIKÁCIÓK

cím:

2008. december - **„TÖBB GENERÁCIÓ EGY FEDÉL ALATT, TALÁLKOZÁS EGY MŰEMLEK-ÉPÜLETBEN”** pályázati eredmények, pályázat bemutatása, Eredmény: I. helyezés
Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
http://www.koh.hu/tartalom_archiv.

2009. március –FMTÜ Fiatalkorú Műszakiak Tudományos Újéveszaka XIV, Kolozsvár – **„TÖBB GENERÁCIÓ EGY FEDÉL ALATT, TALÁLKOZÁS EGY MŰEMLEK-ÉPÜLETBEN”** - cikk publikálása magyar nyelven
XIV. FMTÜ a konferencia hivatalos kiadványa:
ISBN 978-973-8231-87-0

2010. március - PTE Mandulavirágzás Tudományos Napok - konferencia - magyar nyelven
„NEMZETKZI MESTERKURZUS A MISKOLCI LYUKÓVÖLGYERT”
<http://www.mandula.pte.hu/index.php?p=contents&cid=53>
a konferencia hivatalos kiadványa:
ISBN 978-963-06-8925-0

2010. október - phd/dla konferencia, Pécs -
„VIDÉKI EGYENSÚLY, - FALUSI SZÁLLODA TARDONÁN”- tervezési munka bemutatása, angol nyelvű publikáció
<http://phdsymp.pmmk.pte.hu/en>
a konferencia hivatalos kiadványa: 987-7298-40-0

2011. március - **TEMPORARY CITY ISZTAMBUL**, nemzetközi hallgatói városfejlesztési pályázat kiadványa
workshop hivatalos kiadványa: ISBN 978-605-88153-0-8

2011. március - Kolozsvár **„VIDÉKI EGYENSÚLY, - FALUSI SZÁLLODA TARDONÁN”** - tervezési munka bemutatása
XV. FMTÜ a konferencia hivatalos kiadványa:
ISSN 2067-6808

2011. március - **„NEMZETKZI MESTERKURZUS A MISKOLCI LYUKÓVÖLGYERT”**
angol nyelvű kiadvány
<http://www.architectforum.hu/node/14660>
<http://www.octagon.hu/nemzetkozi+mesterkurzus+a+miskolci+lyukovolgyert+2.html>
a mesterkurzus hivatalos kiadványa:
ISBN 9789052846231

FELHASZNÁLT IRODALOM

cím:

Kleineisel János 1981.
Házak, városok, társadalmak,
Gondolat Könyvkiadó, Budapest

Trócsányi András 2005.
Általános Társadalomföldrajz
Dialóg Campus Kiadó, Budapest

Meggyesi Tamás 2005.
A 20. század urbanisztikájának út-
vesztői,
TERC Kft., Budapest

Barakonyiné Winiczai Klára 1997.
Városshociológia
PTE PMMK, Településmérnök
szakra készült jegyzete alapján

Cséfalvy Zoltán 1994.
A modern társadalomföldrajz kézi-
könyve

Nemes Nagy J. 1996
Centrumok és perifériák a piacgaz-
dasági átmenetben „Földrajzi Közle-
mények” 1. sz. pp. 31-48.

Lukovich Tamás 1997.
Posztmodern kor városépítészetének
kihívásai,
Szószabó Stúdió, Budakalász

Bajnai László 2007.
Városfejlesztés,
Scolar Kiadó, Budapest

Meggyesi Tamás 2009.
Városépítészeti alaktan
TERC Kft., Budapest

Pesti János 2001.
Pécs Történetéből 8. Font Márta és
Vargha Dezső (szerk.) Pécs, 33-36.p.

*Temporary City at particular
locations, 2011*
Kiadott programismertető füzet

Stadslab 2009.
Masterclass, Miskolc 2009,
OBT bv, Hága

Csanády Pál 2006.
Cigány építés, cigány építéset,
Országépítő, Kós Károly egyesülés
negyedéves folyóirata, 2006/4, 26-
29.

Győrffy István 1987.
Magyar falu – magyar ház. Akadémi-
ai Kiadó, Budapest

**Patrizio Corno, Renata Calzi, Carlo
Gianferro 2007.**
Gypsy Architecture - Cigány építé-
set, Axel Menges, Stuttgart-London
Könyve és beszámolója alapján

Magyar Néprajz IV. Életmód
(főszerk. Balassa Iván)
Budapest 1997 Akadémia Kiadó,
6. oldal
Magyar népi építészet-Barabás
Jenő-Gilyén Nándor
Budapest 1987 Műszaki Könyvkiadó,
(felhasznált szakirodalom alapján)

